TOŻSAMOŚĆ · #POLITYKA NARODOWA · OPINIA

CZYM JEST DEMOGRAFIA WALCZĄCA? PRIORYTETY WYMAGAJĄ POŚWIĘCEŃ OD NARODU

Redakcja · 21 sierpnia 2026

Czy przyczyny kryzysu demograficznego leżą w kwestiach kulturowych czy ekonomicznych? O tym, że obie te płaszczyzny nakładają się na siebie, oddziałując wzajemnie, przeczytacie Państwo nieraz w nowym numerze „Polityki Narodowej". Metody radzenia sobie z tym problemem muszą więc wpisywać się w oba modele myślenia o nim – dodajmy od razu. Grozi nam bowiem nie tyle kryzys, ile katastrofa. Demografia to nasze być albo nie być.

Tekst wstępny w nowym, 36. numerze „PN" – DEMOGRAFIA WALCZĄCA

Demografia – najważniejsze pojęcia w skrócie

Czym jest demografia?

Demografia (od greckich słów *dēmos* – lud i *gráphō* – piszę) to nauka o ludności. Bada jej liczebność, rozmieszczenie i strukturę – według wieku, płci czy wykształcenia – a także procesy, które ją zmieniają: uro-

dzenia, zgony, zawieranie małżeństw i migracje. Dla państwa i narodu demografia jest fundamentem: decyduje o sile gospodarki, wydolności systemu emerytalnego i zdolności do obrony.

Co mówi współczynnik dzietności?

Współczynnik dzietności to przeciętna liczba dzieci, jaką urodziłaby kobieta w ciągu życia przy obecnych wzorcach rodności. Do prostej zastępowalności pokoleń potrzeba ok. 2,1. W Polsce według GUS wyniósł on w 2025 r. zaledwie 1,068 – wobec 1,099 rok wcześniej i 1,99 w 1990 r.

Na czym polega kryzys demograficzny?

- *trwale niska dzietność* – każde kolejne pokolenie jest wyraźnie mniej liczne od poprzedniego;
- *ujemny przyrost naturalny* – zgonów jest więcej niż urodzeń, więc ludność się kurczy;
- *starzenie się społeczeństwa* – rośnie udział osób w wieku poprodukcyjnym, a maleje liczba pracujących, którzy je utrzymują;
- *presja migracyjna* – lukę na rynku pracy coraz częściej wypełnia imigracja, co rodzi pytania o tożsamość i spójność wspólnoty.

Czym jest polityka pronatalistyczna?

To działania państwa, które mają zwiększyć liczbę urodzeń: od świadczeń i ulg dla rodzin, przez politykę mieszkaniową i rynek pracy przyjazny rodzicom, po kształtowanie kultury, w której posiadanie dzieci jest cenione. Doświadczenia innych krajów pokazują, że pojedyncze transfery pieniężne nie wystarczają.

Czym jest demografia walcząca?

To koncepcja przedstawiona w 36. numerze „Polityki Narodowej". Zakłada, że zwiększenie dzietności musi stać się jednym z najważniejszych celów strategicznych państwa, któremu podporządkowane zostaną inne dziedziny – od urbanistyki i edukacji po politykę samorządową i media – nawet jeśli będzie to wymagało od narodu poświęceń.

Czytaj więcej o demografii na Nowym Ładzie

- Polityka prorodzinna wymaga ofiar
- Stracone pokolenie. O antynatalistycznej polityce III RP
- Prawo kontra antynatalizm – pora na demografię walczącą
- Demografia to nie tylko liczba dzieci. Czego nie widzi debata?
- Nowoczesna Teoria Demograficzna – ratunek dla wymierającego narodu
- Prawdziwe źródło demograficznej zapaści
- Skandynawski cud demograficzny. Czy aby na pewno?

Do zagadnienia staraliśmy się podejść możliwie wszechstronnie. Znajdują się zatem w nowym numerze na przykład rozważania nad polityką pronatalistyczną innych państw – tą, która zawodzi, i tą, która odniosła choćby drobne sukcesy. Bo przecież trudno zakładać, że pojedyncze działania mogą przynieść poprawę współczynnika dzietności do zmitologizowanego poziomu 2,1. W numerze rozważamy też, jak destrukcja wzorców społecznych i kryzys relacji wpływają na rezygnację z decyzji o posiadaniu dziecka. Zastanawiamy się nad tym, czy może wpływać na to brak patriotyzmu – brak zakorzenienia w lokalnej spo-

łeczności. Opisujemy też nasze szczegółowe propozycje i bardziej ogólne kierunki pożądanych zmian. Zastanawiamy się wreszcie, jakie realne skutki dla Polski będzie mieć kryzys demograficzny – w warunkach starzenia się społeczeństwa i rosnącego naporu migracyjnego na nasz kontynent.

Być może nie wszyscy są na to przygotowani, ale – jak przekonują autorzy licznych opublikowanych w numerze artykułów – efektywna polityka demograficzna będzie wymagała od Polaków poświęceń.

> „[...] Konieczne będzie zastosowanie środków, które nie będą popularne wśród części społeczeństwa i będą musiały wiązać się z dostosowaniem się przez nie do pewnych norm społecznych i ponoszeniem kosztów wspierania rodzin" – pisze w swoim tekście Michał Ciesielski. Będzie to wymagało zapewne wręcz faworyzowania na różnych płaszczyznach rodziców względem bezdzietnych – ale czy jest w tym coś nieracjonalnego?

Nie żyjemy w próżni. Długofalowo patrząc, miejsce narodów, które wymrą, zajmą inne, być może na drodze przemocy względem zmajoryzowanych rdzennych ludów starego kontynentu. Na tym zasadza się tytułowa koncepcja demografii walczącej – jesteśmy na wojnie, w której stawką jest przetrwanie naszego narodu, a to musi wymagać od nas wyrzeczeń. Zwiększenie dzietności musi zacząć być traktowane jako jeden z najistotniejszych celów strategicznych państwa polskiego – celów, którym podporządkowanych powinno zostać wiele innych. Bo nie chodzi tu przecież wyłącznie o konieczność wytężonej pracy koncepcyjnej nad rozwiązaniami prawnymi czy gospodarczymi.

> Mowa o uwzględnieniu celów polityki prodemograficznej w tak różnorodnych dziedzinach jak urbanistyka, edukacja czy polityka samorządowa. Nie boimy się tu wysuwać również mało popularnych – być może – postulatów, takich jak zakaz propagandy antynatalistycznej w mediach. Mówimy o konieczności dążenia do zmian wzorców społecznych, w których kształtowaniu swoją rolę odgrywają przecież środki masowego przekazu.

Przetrwać nadchodzące zawirowania mamy bowiem szansę tylko jeśli posiadanie dzieci zacznie być traktowane w kategoriach obowiązku wobec wspólnoty.

Jednocześnie chodzi tu również o przygotowywanie państwa na łagodzenie nieuchronnych – w jakimś stopniu – skutków kryzysu, który już trwa. O swoje przetrwanie państwo polskie, ale przede wszystkim naród polski, muszą zawalczyć – a nie wyłącznie dyskutować o takim bądź innym przepisie czy uldze podatkowej, jak to się działo do tej pory. Być może zresztą na tle stojących przed naszą wspólnotą wyzwań poświęcenia, o których przeczytacie Państwo w PN, nie jawią się jako szczególnie duże – potrzeba „jedynie" zmiany paradygmatu: myślenia o Polsce w kategoriach nie kadencji ani nawet nie najbliższych dekad – potrzeba realnego namysłu o kolejnych pokoleniach naszych rodaków, o biologicznej kontynuacji nas samych. I nieodzowna wydaje się dziś wieloaspektowa dyskusja na ten temat – jak sądzimy, osoby zainteresowane zagadnieniem nie będą zawiedzione nową PN. Odnotujmy tu przy okazji, że wśród autorów tekstów znalazło się aż trzech członków Rady Rodziny i Demografii przy Prezydencie RP

(Konrad Bonisławski, Michał Ciesielski, Michał Kot).

Nowa „Polityka Narodowa" to jednak nie tylko temat przewodni. Podobnie jak już to robiliśmy kilka razy w historii naszego pisma, publikujemy w tym numerze opowiadanie, tym razem autorstwa Augustyna Żbika. Zainteresuje ono szczególnie tych, którym bliska jest krytyczna refleksja nad linią środowiska narodowego – nie tylko tego funkcjonującego w międzywojniu. W numerze znalazło się też coś dla wielbicieli geopolityki – zastanawiamy się tu nad możliwym wpływem relacji rosyjsko-chińskich na sytuację geostrategiczną Polski i krajów naszego regionu. Nie zabrakło też recenzji – piórem dra Tomasza Szczepańskiego opisujemy postać Stanisława Jakubowskiego, artysty dziś zapomnianego, a niegdyś zestawianego ze Stanisławem Szukalskim czy Zofią Stryjeńską. Nieodmiennie zachęcamy też do włączenia się w nasze działania – w kraju rozrasta się sieć klubów Nowego Ładu, które współtworzymy. Nadszedł czas, by wyjść z ideą narodową do społeczeństwa.

Redakcja „Polityki Narodowej"

Tekst wstępny w nowym, 36. numerze „PN" – DEMOGRAFIA WALCZĄCA. Pismo właśnie trafiło do sprzedaży.

Nagranie: https://www.youtube.com/watch?v=btHKWQAj4fI

Oryginał: https://nowa.nlad.pl/czym-jest-demografia-walczaca-priorytety-wymagaja-poswiecen-od-narodu/

WSPIERAJ Nowyład

LOJALNI WOBEC POLSKI, NIE WOBEC PARTII

Bronimy polskich interesów i dbamy o dobro wspólne, a partyjne interesy zostawiamy innym. Taką niezależność zapewniają nam darczyńcy. Dołącz do ich grona.

WESPRZYJ NAS

wspieram.nlad.pl

ALBO ZWYKŁYM PRZELEWEM

Fundacja Narodowy Instytut Społeczny

14 1020 1185 0000 4102 0302 3074

Darowizna na cele statutowe

Zeskanuj telefonem, aby wesprzeć